AIKUINEN

NUMEROLUKUTAITO

Kuukausittaiset menot

Keskimääräinen kustannus autostasi, vakuutusta lukuun ottamatta, on 60 euroa kuukaudessa. Autosi vuotuinen vakuutusmaksu on 840 euroa. Mikä on autoilusi kuukausittainen kustannus, mukaan lukien vakuutus?

A. € 75
B. € 130
C. € 150

PERUSTASO

AIKUINEN

TALOUSLUKUTAITO

Palkka

Mikä ero on brutto- ja nettopalkalla?

A. Ne ovat yhtä suuret
B. Nettopalkka tarkoittaa summaa, jonka tienaat, ja brutto on se, mitä todella saat käteen
C. Bruttopalkka on se, mitä tienaat, ja nettopalkka on se, mitä todella saat käteen.

PERUSTASO

AIKUINEN

TALOUSLUKUTAITO

Verot

Progressiivisessa verotuksessa ...

A. tulojen noustessa lisätulosta maksetaan vähemmän veroa.
B. tulojen noustessa lisätulosta maksetaan enemmän veroa.
C. tulojen noustessa lisätulosta maksetaan saman verran veroa

PERUSTASO

AIKUINEN

TALOUSLUKUTAITO

Asuntolainat

Vakuus asuntolainalle on tyypillisesti ...

A. asunto tai talo, joka on tarkoitus ostaa
B. asunnon tai talon oston yhteydessä maksettava vero
C. kulut, jotka pitää maksaa pankille

PERUSTASO

AIKUINEN

TALOUSLUKUTAITO

Asuntolainat

Asunnon omarahoitusosuus ...

A. on tyypillisesti 10-20 prosenttia
B. on tyypillisesti 80-90 prosenttia
C. on vapaaehtoinen maksu

PERUSTASO

AIKUINEN

NUMEROLUKUTAITO

Kuukausipalkka

Tienaat tuntipalkkana 10 euroa tunnissa. Kolmen kuukauden aikana työskentelit seuraavasti: tammikuu 150 tuntia, helmikuu 200 tuntia, maaliskuu 100 tuntia. Mikä on keskimääräinen kuukausibruttopalkkasi?

A. € 1,500
B. € 2,000
C. € 1,000

PERUSTASO

AIKUINEN

NUMEROLUKUTAITO

Verotettavat tulot

Tienasit viime vuonna bruttona 28 000 euroa. Olet maksanut 2 000 euroa eläkemaksuja. Mikä on verotettava tulosi?

A. € 26,000
B. € 30,000
C. € 28,000

PERUSTASO

AIKUINEN

NUMEROLUKUTAITO

Auton arvon aleneminen

Viisi vuotta sitten ostettu auto, joka maksoi 20 000 euroa, on nyt arvoltaan 15 000 euroa. Kuinka suuri on auton arvon alentuminen 5 vuodessa yhteensä ja keskimääräinen vuotuinen arvonalentuminen?

A. Yhteensä 20 000 euroa. Keskimääräinen vuotuinen arvonalentuminen on 4 000 euroa.Yhteensä 15 000 euroa. Keskimääräinen vuotuinen arvonalentuminen on 3 000 euroa.
B. Yhteensä 5 000 euroa. Keskimääräinen vuotuinen arvonalentuminen on 1 000 euroa.

PERUSTASO

AIKUINEN

NUMEROLUKUTAITO

Vaihtuvakorkoiset lainat ja korkomuutokset

Jos vaihtuvakorkoisen asuntolainasi korko nousee yhdellä prosenttiyksiköllä ja lainasumma on 100 000 euroa, mitä tapahtuu vuotuisille korkokuluillesi?

A. Ne nousevat 1000 eurolla
B. Ne nousevat 100 eurolla
C. Ei mitään, vain pankkien kannattavuus laskee

PERUSTASO

VASTAUS

A
€ 26,000

MIKSI?

Vuoden aikana saatu kokonaistulo ei ole kaikki verotettavaa. On tulolajeja, kuten tietyt tulonsiirrot, jotka eivät ole veronalaisia. Sen lisäksi verotettavaa tuloasi pienentävät verovähennykset, kuten maksetut eläkemaksut. .
Verotettava tulo = veronalaiset bruttotulot - verovähennykset
Jos kaikki tulosi ovat veronalaisia, eikä sinulla ole verovähennyksiä, bruttotulosi ovat samat kuin verotettavat tulosi.

VASTAUS

C
Yhteensä 5 000 euroa. Keskimääräinen vuotuinen arvonalentuminen on 1 000 euroa.

MIKSI?

Ajoneuvo menettää arvoa ajan myötä käytön ja vanhentumisen seurauksena. Erotus alkuperäisen arvon ja jälleenmyyntiarvon tai vaihtoarvon välillä kuvaa arvonalenemisen määrää.
Arvon aleneminen yhteensä €20,000 - €15,000 = €5,000
Keskimääräinen vuotuinen arvonaleneminen = €5,000/5 = €1,000

VASTAUS

A
Ne nousevat 1000 eurolla

MIKSI?

Vaihtuvakorkoiset lainat sidotaan yleensä lyhytaikaisiin korkoihin. Nämä ovat yleensä alhaisempia kuin pitkäaikaiset korot. Mutta tilanteet voivat muuttua. Lyhytaikaiset korot voivat nousta inflaation tai rahapoliittisten päätösten seurauksena. Vaihtuvakorkoisen lainan valitseminen sisältää koron nousemisen riskin laina-aikana.

VASTAUS

A
asunto tai talo, joka on tarkoitus ostaa

MIKSI?

Asuntolainan yhteydessä vakuutena toimii usein se asunto, joka ostetaan lainarahalla. Pankki vaatii tyypillisesti vakuuden ja voi takavarikoida sen, mikäli lainanottaja ei kykene maksamaan lainaa takaisin. Vakuudella vakuutetut lainat yleensä tarjoavat alhaisemman koron lainan ottajalle kuin vakuudettomat lainat.

VASTAUS

A
on tyypillisesti 10-20 prosenttia

MIKSI?

Pankki ei yleensä rahoita asunnon ostoa täysin, vaan vaatii omarahoitusosuuden. Lisäksi pankki vaatii antamalleen lainalle vakuudet.

VASTAUS

A
€ 1,500

MIKSI?

Monet työntekijät eivät ansaitse samaa summaa jokaista palkkajaksoa kohden. Kuukausikeskiarvon laskemiseksi laske ensin työtunnit yhteen ja jaa ne kuukausien määrällä.Kerro sen jälkeen tulos tuntipalkalla.
Keskimääräinen työtuntien määrä kuukaudessa = (150 + 200 + 100)/3 = 450/3 = 150 tuntia
Keskimääräinen kuukausipalkka bruttona = 150 x €10 = €1500

VASTAUS

B
€ 130

MIKSI?

Tietyt kulut, kuten vakuutusmaksut, maksetaan neljännesvuosittain, puolivuosittain tai vuosittain. Kun seuraat kuluja kuukausittain, saatat unohtaa nämä maksut. Sinun tulisi laskea tarvittava kuukausisäästäminen pidemmältä ajanjaksolta, jotta nämä maksut tulisi huomioitua.
Vakuutuksen kuukausittainen erä = €840/12 = €70
Kuukausittaiset liikkumisen kokonaiskustannukset = €60 + €70 = €130

VASTAUS

C
Bruttopalkka on se, mitä tienaat, ja nettopalkka on se, mitä todella saat käteen.

MIKSI?

Bruttopalkka on summa, jonka työntekijä ansaitsee. Tyypillisesti työntekijä saa käteen vähemmän kuin bruttopalkan verran, mikä johtuu veroista ja muista maksuista. Näitä muita maksuja ovat esimerkiksi pakolliset vakuutusmaksut, kuten eläkevakuutusmaksut.

VASTAUS

B
tulojen noustessa lisätulosta maksetaan enemmän veroa.

MIKSI?

Progressiivinen verotus tarkoittaa sitä, että veroprosentti kasvaa siirryttäessä alempien tuloluokkien verotuksesta korkeampiin tuloluokkiin. Mitä enemmän tienaat, sitä korkeampi on marginaaliveroprosenttisi eli se osuus, joka lisätulosta menee veroihin. Progressiivinen verotus pyrkii oikeudenmukaisuuteen (verot maksukyvyn mukaan) ja vähentämään tuloeroja.

AIKUINEN

PERUSTASO

TALOUSLUKUTAITO

Joukkovelkakirjalainat

Mikä on joukkovelkakirjalaina (joukkolaina)?

A. Yksityinen sopimus, joka on sitova
B. Sijoittajan velvollisuus luopua oikeuksistaan
C. Arvopaperi, joka maksaa pääoman takaisin erääntyessään ja yleensä myös korkoa.

AIKUINEN

PERUSTASO

TALOUSLUKUTAITO

Vakuutuksen hintaan vaikuttavat tekijät

Sinun täytyy uusia autovakuutuksesi, mutta useat tekijät ovat muuttuneet viime vuodesta. Mikä tekijä ei vaikuta hintaan?

A. Sinä olit vastussa kahdesta tieliikenneonnettomuudesta viime vuonna
B. Sinä olet vaihtanut vanhan autosi paljon tehokkaampaan
C. Sinun rekisterikilpesi varastettiin ja nyt sinulla on eri rekisterinumero kuin aiemmin

VASTAUS

C

Arvopaperi, joka maksaa pääoman takaisin erääntyessään ja yleensä myös korkoa.

MIKSI?

Joukkovelkakirjat ovat keskipitkän ja pitkän aikavälin velkasitoumuksia, jotka liikkeeseenlaskijoina voivat olla yritykset, pankit ja valtiot. Joukkolainoja kutsutaan usein kiinteätuottoisiksi instrumenteiksi, koska perinteisesti niissä korko on kiinteä, mutta myös myös vahtuvakorkoiset joukkolainat ovat mahdollisia.

VASTAUS

C

Sinun rekisterikilpesi varastettiin ja nyt sinulla on eri rekisterinumero kuin aiemmin

MIKSI?

Rekisterikilpien vaihtaminen ei vaikuta liikennevakuutuksen hintaan. Hintaan vaikuttavat muun muassa auton teho ja omistajalle tapahtuneet liikenneonnettomuudet.